

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Ovaj rad dostupan je za upotrebu pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution 4.0.

VRIJEDNA KNJIGA KOGNITIVNOLINGVISTIČKIH RASPRAVA U KROATISTICI

Branimir Belaj, *Kognitivna lingvistika i hrvatski jezik*

Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek, 2023.

Knjiga Branimira Belaja *Kognitivna lingvistika i hrvatski jezik* sadrži petnaest znanstvenih rasprava koje je autor objavio u domaćim i inozemnim lingvističkim publikacijama u razdoblju od 2005. do 2023. godine. Dvanaest od njih autor je napisao samostalno, a tri su u suautorstvu; tri su izvorno napisane na engleskom jeziku te su u ovoj knjizi prevedene na hrvatski. Prema autori-vim riječima, sve su rasprave u određenoj mjeri promijenjene u odnosu na izvornu inačicu, a prije svega one starije, pogotovo u smislu uključivanja recentnije literature. U ovoj su knjizi one raspodijeljene u četiri šire tematske cjeline, a to su (1) „Standardni idiom i norma“, (2) „Iz sintakse i semantike fraze i jednostavne rečenice“, (3) „Prostor i vrijeme u jeziku“ i (4) „Metafora, metonimija i ironija“.

Prva cjelina donosi dvije rasprave: „O standardnom idiomu iz ko-

gnitivne perspektive“ i „Leksik i identitet“. U prvoj od njih, uzimajući kriterij zastupljenosti u jezičkoj upotrebni kao glavni, Belaj definira standardni jezik kao *neorganski i polifunkcionalni idiom, koji s obzirom na različite uporabne registre i kontekste obuhvaća kontinuum svih visokofrekventnih (uobičajenih / prosječnih / normalnih) konstrukcija zajedničkih većini govornika jedne ili više nacionalnih zajednica* (str. 21). U takvu određenju očituje se jedini lingvi-stički razuman i održiv pristup standardnom jeziku koji ne dovodi u sukob govornike i jezik kojim se oni služe. Njegova opravdanost u ovoj je raspravi vrlo argumentirano teorijski obrazložena ali i praktično dokazana razmatranjem šest vrlo frekventnih konstrukcija koje hrvatska normativna literatura uporno proglašava „nepravilnima“ / nestandardnima. Deskripcijom i eksplikacijom, uz primjenu teorijsko-

-metodološkog aparata kognitivne lingvistike, prvenstveno upotrebnog modela i kognitivne gramatike, analizirani su uzročni subordinator *s obzirom na to da / s obzirom da / obzirom da*, složeni prijedlog *u vezi (sa) / u vezi*, zatim glagoli *zahvaliti / zahvaliti se i seliti / seliti se*, prilog *kamo* i dativ te prilog *gdje* i genitiv s prijedlogom *kod* uz glagole kretanja i na kraju prijedlozi *u i za* u označavanju cilja uz glagole kretanja. Iako ograničena na mali broj primjera, analiza je više nego uvjerljivo dokazala da je predloženi pristup normiranju koji se vodi kriterijem frekventnosti u opisanom smislu sasvim opravdan.

U raspravi „Leksik i identitet“ Belaj problematizira pojам „leksičke norme“ u smislu propisa koji podrazumijeva ukalupljenost, krutost, stroga ograničenja i sl. Kritizirajući postojeću normativnu orijentaciju i praksi pri kojoj se polazi od standardnoga idioma kao cjeline i uzima jedna riječ koja postaje normativna u svih pet makrostilova i svim njihovim mikrostilističkim varijantama, Belaj s pravom upozorava da takav pristup može biti poguban po standardni idiom. Njegova najvažnija štetna implikacija jest u tome što se time potira razlike između standardnojezičkih stilova i dokidaju izražajne mogućnosti u različitim kontekstima jezičke upotrebe, čime se standardnom idiomu onemogućuje da očituje polifunkcionalnost

kao svoje suštinsko obilježje bez kojeg je ugrožen i sam njegov opstanak. Sastavim suprotno od toga, nužan je funkcionalni pristup koji će ići od funkcionalnih stilova ka standardnom idiomu u koji će biti uključeni oni leksemi koji najbolje odgovaraju zahtjevima svakog stila ponaosob. Pristupati leksiku i leksičkoj normi prvenstveno znači pristupati značenju, odnosno baviti se ljudskim iskustvom i znanjem u najširem smislu te riječi. „Upravo tu treba tražiti vezu između leksika i identiteta jer leksik nije ništa drugo nego jezična konkretizacija iskustva, a samim tim i jezična konkretizacija identiteta“ (str. 50). Kruto reduciranje leksika i njegovo ukaluplivanje zanemaruje konkretizirano kolektivno iskustvo jednog naroda i njegov stvarni identitet.

Drugi, najobimniju tematsku cjelinu ove knjige (Iz sintakse i semantike fraze i jednostavne rečenice), u kojoj se nalazi sedam rasprava, otvara rasprava pod naslovom „Hrvatske medijalne se-konstrukcije“. Riječ je o, po mom sudu, vrlo značajnom prilogu koji unosi red u opis glagola u hrvatskom jeziku koji su u gramatičkoj literaturi poznati pod nazivom „povratni (refleksivni) glagoli“. Podvrgavajući opravdanoj i argumentiranoj kritici naziv „povratni glagoli“, koji je motiviran dijahronijski i čisto morfološki, Belaj predlaže da se on zamijeni nazivom

„medijalni glagoli“ uz sasvim ute-meljeno i vrlo detaljno obrazloženje koje uključuje niz kako semantičko-pragmatičkih tako i sintaksičkih razloga. „Medijalni glagoli“, navodi autor, „u hrvatskom su jeziku obilježeni visokogramatikaliziranom čestičnom funkcijom enkličkoga oblika povratne zamjenice (*se*), funkcijom koja simbolizira shema-tično medijalno značenje niskoga stupnja razdvojivosti sudionika i ni-skoga stupnja elaboracije događaja, a u hijerarhiji prijelaznosti svrstava ih između prijelaznih povratnih konstrukcija i prototipnih jednosudioničkih neprijelaznih“ (str. 90). Prema tome na njih nije primjenjiva povratnost; koncept povratnosti (refleksivnosti) veže se samo za konstrukcije s prijelaznim glagoli-ma i zamjenicom *sebe* u punom obliku. Ova je rasprava obuhvatila opis jednosudioničkih i uzajamnih više-sudioničkih medijalnih glagola kao i čestice *se* u sintaktičkim konstruk-cijama – tzv. *se*-konstrukcijama kao što su prototipne generičke medijal-ne konstrukcije te nešto rubnije ap-solutne, pasivne i bezlične.

Druga rasprava u drugoj temat-skoj cjelini nosi naslov „Što kognitivna gramatika može reći o tzv. dativnim subjektima?“ U njoj se autor bavi jednim prilično problematič-nim pitanjem koje se tiče mogućno-sti padežnoga kodiranja subjekta u hrvatskom jeziku izvan nominativa.

Slijedeći kognitivnolingvistički teo-rijsko-metodološki pristup, Belaj u ovoj raspravi pokazuje zašto i kako dolazi do toga da dativu imanentna semantička uloga doživljavača uvje-tuje pojavu konstrukcija s nejasnim preklapanjem semantičko-pragma-tičkih odnosa i sintaksičkog statusa dativne dopune. Riječ je o konstruk-cijama bezličnih rečenica s dativ-nom dopunom (npr. *Spava mi se*). Semantička uloga doživljavača koju ima dativna dopuna u njima sasvim logično doprinosi tome da takve dativne dopune imaju određena se-mantička i pragmatička obilježja su-bjekta, ali ne i morfosintaksička. Polazeći od temeljne postavke ko-gnitivne lingvistike da gramatika simbolizira značenje, Belaj i na pri-mjeru ovih struktura dokazuje da ono što je morfosintakski kodirano kao objekt ima u potrebnoj mjeri i semantička i pragmatička obilježja objekta, pa se zato i treba analizirati kao objekt, a ne kao subjekt. Međutim, kako na koncu napominje, dativne su dopune u ovakvim kon-strukcijama još jedan u nizu dokaza koji govore u prilog nemogućnosti i neprihvatljivosti oštrog razgraniče-nja jezičkih kategorija i isključivanja semantičko-pragmatičkih faktora iz sintaksičkoga opisa.

U sljedećoj raspravi pod naslo-vom „Mogu li imenice imati dopu-ne“ Belaj polazi od razlika između glagola i imenica kao najvažnijih vr-

sta riječi u smislu predikativnosti i argumentne strukture. Istiće kako su glagoli relacijske riječi sa semantičkim polom shematični [PROCES], dok imenice predstavljaju entitete u izvornoj i ciljnoj domeni lanca radnje, te se njihov semantički pol shematično definira kao [STVAR]. Ova veoma bitna razlika između glagola i imenica odražava se vrlo jasno i sintagmatski na planu komplementacije i modifikacije. Za razliku od ostalih teorija kognitivna gramatika uvodi i pojam "conceptualne zavisnosti". Kad se on primijeni, zaključuje se da je u slučaju komplementacije odrednik profila zavisna sastavnica strukture, a dopuna nezavisna; s druge strane u slučaju modifikacije odrednik je profila nezavisna sastavnica, a modifikator zavisna. S obzirom na rečeno logično je da glagoli prototipno uzimaju komplemente, a imenice modifikatore. U tom svjetlu kao vrlo zanimljivo pitanje Belaj razmatra odglagolne (deverbativne) imenice te relacijske imenice koje su u određenoj mjeri slične glagolima. Analiza pokazuje da se u ovim slučajevima može govoriti o *eksplicitnoj modifikaciji* i *implicitnoj komplementaciji*, čemu bi najbolje pristajala funkcija "dopunski modifikator" koja stoji na razmeđu dopuna i modifikatora.

Četvrta rasprava u okviru ove cjeline nosi naslov "O semantičko-

-pragmatičkoj uvjetovanosti alternacije akuzativnih i genitivnih direktnih objekata". U njoj se autor bavi vrlo zanimljivim pitanjem konkurenциje akuzativa i genitiva u funkciji direktnog objekta. Polazeći od kognitivnolinguističkog načela po kojemu gramatika simbolizira pozadinske značenjske strukture, Belaj u ovom radu analizira konceptualnosemantičke faktore koji upravlјaju upotreboru akuzativa i genitiva pri kodiranju direktnih objekata u tranzitivnim glagolskim konstrukcijama u hrvatskom jeziku. Pokazuje se da pri tome ključnu ulogu imaju semantička obilježja tvarnih imenica (neomeđenost, homogenost i stežljivost) kao prototipnih direktnih objekata koji se izriču genitivom. Ta obilježja mogu se metaforički prenijeti i na druge vrste imenica koje onda podliježu istom obrascu gramatičkoga kodiranja kao i tvarne imenice. Spomenuta obilježja uvjetuju neodređenost kao ključnu semantičku odrednicu dijeljnoga i partitivnog genitiva u opreci prema akuzativu kao njihovu parnjaku koji je markiran kao određen.

U petoj raspravi pod naslovom "Predikatni instrumental u hrvatskom jeziku", koju je autor ove knjige napisao zajedno s Goranom Tanackovićem Faletarom, polazi se od shematičnog značenja ovog padeža koje se definira kao "koncept poklapanja putanja, koji proizlazi iz sce-

narija zajedničkoga kretanja dvaju (ili više) entiteta prema istom cilju, tj. u istom smjeru” (str. 133). U raspravi se nastoji pokazati kako se opisano shematično značenje očituje u rubnijim upotrebama instrumentalala kao što je predikativna. Analiza je obuhvatila predikatski instrumental sa semikopulativnim prijelaznim glagolima (*držati, smatrati, zvati (nazvati, prozvati), imenovati, proglašiti i učiniti*) te predikatni instrumental s kopulativnim glagolom *biti* i sa semikopulativnim ne-prijelaznim glagolima (*ostati, postati, pokazati se, činiti se, učiniti se, izgledati i djelovati*). Takve su konstrukcije razmatrane u relaciji s odgovarajućim konkurentnim konstrukcijama u kojima je predikativ označen nominativom (samostalnim ili s česticom *kao*) ili akuzativom s prijedlogom *za*. Rezultati analize upućuju na zaključak da postoji visok stupanj poklapanja između kognitivnog statusa predikativnog instrumentalala uvjetovanoga kognitivnom udaljenošću između trajektora i predikatnog imena kao orijentira i njegove frekventnosti. To znači da je instrumental redovito češći uz semikopulativne glagole koji svojim značenjem uspostavljaju veću kognitivnu udaljenost između trajektora i orijentira.

Prethodnju (šestu) raspravu u drugoj cjelini pod naslovom „Sintaksa i semantika egzistencijalnih

glagola *biti, imati i trebatи*“ Branimir Belaj napisao je u suautorstvu s Ivom Nazalević Čučević. U njoj se propituje sintaksička uloga navedenih egzistencijalnih glagolskih konstrukcija koje se u kroatističkoj literaturi različito tumače. Zaključuje se da semantički ispravnjeni glagoli *biti* i *imati* tvore egzistencijalno-lokacijske predikate s imeničkom predikativnom dopunom u genitivu (npr. *Bilo je struje / Ima struje*). Glagoli *biti* i *imati* u značenju ‘nalaziti se’ sa svojom dopunom obrazuju imenske lokacijsko-egzistencijalne predikate. I oni se odlikuju ispravnjenim značenjem, a konstrukcija mora sadržavati obavezni prostorni adverbijal (npr. *U kabinetu nije bilo profesora; Na poluotoku ima grad*). Glagol *biti* u značenju ‘boraviti’, ‘živjeti’, ‘stanovati’ u lokacijskim konstrukcijama ne alternira s glagolom *imati*, odlikuje se oslabljenim značenjem, funkcioniра kao glagolski predikat i uzima obavezni prostorni adverbijal (npr. *Ivana je u privatnom apartmanu*). Napokon, za glagol *trebati* u značenju ‘nedostajati’, ‘faliti’ (npr. *Luki treba kruh / kruha*) ponuđene su alternativne analize – prva koja prepostavlja glagol ispravnjena značenja koji sa svojom obaveznom dopunom čini imenski egzistencijalni predikat, i druga koja prepostavlja samoznačni glagol u funkciji samostalnog predikata s objektom kao dopunom.

Druga tematska cjelina ove knjige zaključuje se vrlo zanimljivom raspravom pod naslovom "O tzv. rastavnom korelativu *što*". Predmet je analize riječ *što* u konstrukcijama kakva je *Bilo je mnogo ljudi, što mlađih što starih*. Nakon vrlo detaljne deskripcije i ekplikacije Belaj zaključuje da riječ *što* u strukturama ove vrste ima funkciju *kopulativnog pri-ložnog vezničkog intenzifikatora totivno-distributivnoga značenja* koji je nastao sljedećim gramatikalizacijanskim lancem: *nešto* (neodređena zamjenica) > *nešto* (količinski prilog) > *što* (količinski prilog) > *što* (veznik / čestica). Navedeni zaključak zasnovan je na vrlo čvrstim dokazima koji su u glavnom dijelu rasprave navedeni i obrazloženi, a među njima se može izdvojiti to što udvojeno *što... što* uvijek alternira s nekim sastavnim veznikom, a s rastavnim ili ne uvijek ili ne u njegovu značenju disjunkcije; zatim da nije riječ o korelativu jer nema kataforično-anaforičnog odnosa i dr. Ova rasprava doista je značajan prilog nastojanjima da se potpuno rasvjetli semantičko-pragmatička i gramatička narav riječi *što*, koja se u hrvatskom jeziku odlikuje izrazitom polifunktionalnošću.

Treća tematska cjelina ove knjige (Prostor i vrijeme u jeziku) donosi tri rasprave. U prvoj od njih pod naslovom "Prostorna značenja na razini složene rečenice" primjenom me-

todologije lokalističkih teorija padeža i kognitivne gramatike te teorijske konceptualne metafore i metonimije razmatra se odnos jezika i prostora na razini složene rečenice u hrvatskom jeziku. Analizom se dokazuje temeljna teza o polisemnosti svih četiriju temeljnih prostornih značenja te pokazuje kako su shematična prostorna značenja zajednička svim specifičnijim ostvarajima utemeljenima na prostoru kao temeljnoj kognitivnoj domeni odnosno kategoriji nadređenoj svim apstraktnijim kategorijama. U razmatranje su uključene zavisnosložene rečenice s adverbijalnim klauzama te relativnim klauzama, kao i nezavisnosložene rečenice. Rezultati analize jasno upućuju na zaključak "da kategorija prostora ima izrazito važnu ulogu i kada su u pitanju složene rečenične strukture jer ne postoji gotovo nijedan, bilo koordinacijski bilo subordinacijski, rečenični tip čija se semantička komponenta ne može ni na koji način dovesti u vezu s prostornom dominom" (str. 223).

Fenomen prostora u jeziku tema je i sljedeće rasprave u ovom dijelu pod naslovom "Prostorni odnosi kao temelj padežnih značenja – shematičnost i polisemija prijedloga *od*". Riječ je o prilogu u kojem se opet u teorijsko-metodološkom okviru kognitivne gramatike i teorije konceptualne metafore i metoni-

mije semantički analiziraju prijedložne fraze *od* + genitiv u hrvatskom jeziku. Nastoji se odgovoriti na najvažnija pitanja koja se s tim u vezi postavljaju, a to su: zašto je istim izrazom moguće kodirati različita specifična genitivna značenja; zatim kakva je narav veze između shematične prostorne ablativnosti kao semantičke baze i specifičnih značenja, kao što su uzročnost, kvalitativnost, eksplikativnost ili tvarnost; i napokon, koja je konceptualna veza između ablativnosti i pripadnosti kojom se omogućuje izricanje različitih značenja porijekla ili pripadnosti. Analiza je pokazala “da je preko supershematičnoga značenja ablativnosti moguće uspostaviti... jedan opći model natkategorijalne lokализacije koji funkcionira kao kognitivno-semantička osnova i kojim su istovremeno omogućeni različiti vidovi metalokalizacije na interkategorijalnoj razini” (str. 238). To natkategorijalno značenje ablativnosti semantička je konstanta za sva specifična značenja.

Posljednja rasprava u ovom dijelu pod naslovom „O vremenu i vremenskim značenjima u hrvatskom jeziku“ posvećena je razmatranju nekih najzanimljivijih aspekata ostvarivanja opće metafore VRIJEME JE PROSTOR. U analizu su uključene podmetafore VRIJEME JE OBJEKT KOJI SE KREĆE (npr. *Vrijeme leti*), VRIJEME JE NAŠE KRETANJE

PO NEKOJ PROSTORNOJ PUTANJI (VRIJEME JE STATIČAN OBJEKT U PROSTORU I PROTOK VREMENA JE KRETANJE EGA PREMA OBJEKTU) (npr. *Blizimo se Božiću*), SLIJED DOGAĐAJA ILI VREMENSKIH ODSJEČAKA JE SLIJED FIZIČKIH ENTITETA U PROSTORU (npr. *Utorak je dan prije srijede*). Analizom se uočavaju dvije temeljne opozicije – *statična* nasuprot *dinamičnim* značenjima i *deiktična* nasuprot *nedeiktičnim* – koje tvore četiri tipa prostorno-vremenjskih odnosa: deiktične statične relacije (npr. *Sljedeći mjesec stižemo u Zagreb*), deiktične dinamične relacije (npr. *Nadolazeći dani bit će nam vrlo teški*), nedeiktične statične relacije (npr. *Dan poslije Uskrsa naziva se Uskrsni ponедjeljak*) i nedeiktične dinamične relacije (npr. *Kolovoz je mjesec koji slijedi srpanj*). U zaključku se ističe da je i ova rasprava zorno pokazala kako je vrijeme, uz prostor, najvažnija i najrazvedenija univerzalna iskustvena, spoznajna i jezička kategorija.

Nasposljetku, u okviru četvrte tematske cjeline ove knjige (Metafora, metonimija i ironija) pronalažimo također tri rasprave. Prva od njih nosi naslov “Metafora, metonimija i hrvatske subordinirane strukture”. Riječ je o vrlo obimnoj i, po mome sudu bar, možda najznačajnijoj raspravi u ovoj knjizi. U njoj autor predstavlja kognitivni pristup složenim strukturama sa subordini-

ranim klauzama u hrvatskom jeziku, nastojeći prvenstveno odgovoriti na pitanje “u kolikoj mjeri konceptualna metafora i u prvom redu metonimija motiviraju formalne i interpretacijske vidove različitih tipova hrvatskih subordiniranih konstrukcija” (str. 263). Analizom su najprije obuhvaćene nerelativne složene strukture s adverbijalnim klauzama – uzročnim, uvjetnim, namjernim i dopusnim – gdje se uslijed djelovanja metonimije (i metafore) stvaraju značenjske i strukturne veze između tih klauza. Nakon toga pažnja se usmjerava na odnos relativnih klauza i metonimije, te se razmatraju dva tipa relativnih struktura: adverbijalne relativne klauze i relativne klauze s pridjevskim antecedentom. Napokon, u istom se kontekstu analizira i jedan tip složenih struktura s objektnom relacijskom dopunom i jedan tip sa subjektnom, a potom se pažnja poklanja pitanju metonimijskog tumačenja nefinitnih klauza. U zaključku se može kazati da ova rasprava s ozbiljnim obilježjima znanstvene studije predstavlja, bez ikakve sumnje, iznimno značajan doprinos korpusu kognitivnolingviističkih radova o utjecaju metafore i metonimije na strukturne aspekte složene rečenice općenito, a u okvirima kroatistike ona je i jedina te vrste.

Pretposljednja rasprava u ovoj knjizi – “O kognitivnom statusu

mentalnih prostora i o nekim tipovima metonimije u kontekstu teorije konceptualne integracije” – posvećena je dvama pitanjima koja u teoriji konceptualne integracije nisu još uvijek dovoljno razjašnjena: pitanju kognitivnoga statusa pojedinih mentalnih prostora i njihovih elemenata u procesu konceptualne integracije te pitanju odnosa nekih tipova metonimije i ulaznih prostora u procesu konceptualne integracije. Uočivši da teoriji konceptualne integracije, koja je inače jedna od najzanimljivijih i najintrigantnijih teorija u okviru kognitivnih pristupa jeziku, nedostaje “nedovoljna osjetljivost pri opisu uloge i naravi mentalnih prostora u aktualnom komunikacijskom trenutku” (str. 330), Belaj je u ovoj raspravi nastojao ponuditi “što dublju i što potpuniju kognitivnu analizu mentalnih prostora i njihovih elemenata u komunikacijskom procesu, tj. u trenutku interpretacije iskaza” (isto). Mentalni prostori ovdje su podijeljeni na tri tipa: (i) pozadinski (generički prostor i preprostori), (ii) istaknuti (ulazni prostori) i (iii) fokalni (projekcijski prostor). “Takvim konceptualnim nijansiranjem mentalnih prostora i njihovih elemenata”, ističe on, “teorijski okvir ideje o višeprostornom modelu približava se čovjeku u njegovim svakodnevnim jezičnim aktivnostima, što je, uostalom, svrha i

krajnji cilj svake kognitivne analize” (isto).

Četvrtu cjelinu i samu knjigu zaključuje rasprava pod naslovom “Verbalna i situacijska ironija: o konceptualnim mehanizmima u podlozi dvaju tipova ironije”, koju je Branimir Belaj napisao u suautorstvu s Goranom Tanackovićem Faletarom. Oslanjajući se na teoriju konceptualne integracije Fauconier-a i Turnera, autori primjenjuju pristup verbalnoj i situacijskoj ironiji koji, prema njihovim riječima, “predstavlja svojevrsni integrirani pristup u kojem su u metodološki okvir teorije konceptualne integracije uklopljene i teorija spominjanja, i teorija pretvaranja, i teorija implicitnoga predočavanja ironije, i to tako da spominjanje i pretvaranje predstavljaju dva vida ostvarivanja implicitnoga predočavanja ironije odnosno ironične okoline” (str. 336). U glavnome dijelu elaborira se model *ironijskoga ugnježđivanja* “kao konceptualni proces u kojem se inkompatibilni situacijski element ‘stavlja’ u prethodno uspostavljeni

situacijski okvir” (str. 347) te model *ironijskoga uokvirivanja*, koje je povezano sa situacijski uvjetovanom ironijom, “a predstavlja konceptualni proces u kojem se određeni situacijski element naknadno nadograđuje inkompatibilnim situacijskim okvirom” (str. 347). Spomenuti modeli pokazuju da se unatoč istom ironičnom rezultatu procesi verbalnoga i situacijskoga ironiziranja odvijaju u suprotnim smjerovima.

Na kraju ovog prikaza treba svakako kazati da ova knjiga Branimira Belaja na najbolji način predstavlja velike dosege i široke mogućnosti primjene kognitivnolingvističkih teorija na gramatička i druga pitanja iz područja jezikoslovne kroatistike, što je i bila autorova želja koju je istaknuo u Predgovoru. Zato će ona, kao iznimno zanimljivo, vrijedno i nezaobilazno štivo, biti od neprocjenjive koristi svima koji se bave kroatistikom, južnom slavistikom i lingvistikom općenito, a posebno onima koje prvenstveno zanima sintaksa, semantika i pragmatika.

Ismail Palić